

Отчёттар болгаш сонгулдар

Бистин республиканын оруктарына хун бүрүчүсү автоматналар маңажып турар. Олар районнар тыптеринче, ажылчын болгаш келээ суурларже азыр-чемин болгаш улетпүрүн баранарын чедирип, колхозтар, совхозтар шедеринде күрүнө шыгамалар тараа болгаш өске-даа продуктуларын сөөртүп экеп турарлар.

Автомобилдерин чык көдүрөр күжү, дүргөн чорууру чыл келген саньыда улам-на саймрангайып турар. Ол бүтү болза оруктарын машина чорууруна эки кылдыр тудуу турарын негеп турар. Ыччангаш күрүнө оруктарын тударына хей акшадерини болгаш орук тудуунун техниказын берип турар.

№ 1029 орук участогу Чаа-Хем, Танды болгаш Тес-Хем районнара баар оруктарын машиналар чорууруна эки байдалыг кылдыр тургузар, Шуурмактын Чаа-Оваа арты ажылдар орукту септел кылдыр хуулаштырар.

Иштипи-биле, бо чылын оруктарын бо черереде чаз дүктүтүн тараанын сөөртүгүне чыгар белектөөн, аман № 1029 орук участогунун ажылчынарын үдүү баа бар болган. Ындыг-даа болза, нефть базазында бустурбидылар электростанцияда чедир машина оруунун капитал септелгенин талашы-биле оннадым коллектив күстөөнүн коммунистер партия организациязынын отчёт-сонгулдары хуралында четпес деп демгелдөөн. Орукту бо үнүдү кара шыгы үрелген, оларга ар эмгек. Ыччангаш автомобильдерин бо орукта айыл чок чорууру берген турар. Шуурмактын Чаа-Оваа арты ажылдыр машина оруун чартып талашы-биле оннадым орук участогу баа күстөөн. Оруктар тудууларын болгаш септөөнүн 8 айлар планын бүтү көртүгүлөр талашы-биле чүгө 78 хуу күстөөн.

План күстөөнүнүн № 1029 орук участогунун начальниги эш И. Гилев орук механизациянын болгаш чүгүн боду дүктөр автомобильдерин чедиредеде деп таймылдарын орадыгын турар. Партия организация секретары эш И. Веселовский баа ычтар таймылдар турар. План күстөөнүнүн чыдаганын парторганизация секретары турган эш Веселовский бодун отчётту илеткенин илередип шыдаван.

Оруктарын чартырынын болгаш септөөнүн планын күстөөнүнүн чыдаганын кол чыдаганы болза, кижилер-биле ажылдын коллективте чөгү, политиктиг болгаш кижидилге ажылынын, күш-ажылдын салгыла-чурумун быжыгалаар дээш демиселдин чөгү, бодурдугенин мурна-чыларнын дуржулганын негептерпей турган, партия организациязы ажыл-агый айтырыгларын казымы-биле көрүп билбөөн болуп турган.

Бир эвес партия организациязы бодунун ажылдын профвален, комсомол болгаш өске хей-ниги организациялары-биле сирый харылаалык чорудар болза, коммунистер кижилерин сирый каттыштырып, бүтү чаа, мурнакчы чүдүлери тектик, ажылчыларын илепкени белини турары кымга-даа билинчир. Ындыг чорук бо партия организациязында барык чок болганы хуралга илерен.

Коллективке бодурдуге хуралдары, эш-хуушуну беледээр, бодурдугенин чартыкчыларын чөвүлели, анык ажылчыларга мурнакчы, кадраан ажылчыларын талашында дүдүлээр ажыл чорувайн турган. Оон туржук, хан солуну белек үнөйин келген.

КОЛ ЧҮВЕ ДУГАЙЫН УТТУКАННАР

Коллективне социалистик чарыштын организациядан Чазанкычларын болгаш паром ажылдакчыларын бригадалары чыл эгезинде коммунистик күш-ажылдын бригадалар деп атты чедип алып дээш демиселге киржир деп санал үндүрүп кээр, администрациянын, парторганизациянын болгаш месткомун (даргазы эш Шевцов) талашында дулашпаан. Ыччангаш ол бригадаларын патриоттуг эгелешкенин эгезинде ыччар чүү-да болбайн барган.

Орук участогунун удуруччулары ажылдын түнелин үндүрүп, коллективтин хуралына чугаалжып көөр шат-енин безин тыпмай турганар. Манжа ажылчыларын ниити хуралдарын кылбайн турар. Коллективте бодурдугенин мурнакчылары аман эвес бар. Оларга ай оннадым тургучу 120—130 хуу үсүлди турар беледөөр эч эш И. Бурбаков, дарган М. Соловьев болгаш өскелер-даа хамааржыр. Олар боттарынын эдилеп турар техниказын үрелишкени чок эдилеп турарлар. Эш Соловьев электростанциянын болгаш мастакчынын тусай мергезин өрөөн аман. Ындыг-даа болза мурнакчыларын дуржулганын негептерди, ажылчыларын азы-бүрү тусай мергезилге өрөдир ажылды местком-даа, администрация-даа, парт-организация-даа чорутпайн турар.

Коллективке политиктиг болгаш кижидилге ажылдын партия организацияны кончуг суда чорудуп келген. Парторганизация секретарынын сөзү-биле алырга, Кызыл хоорайга төп бааза ажылчыларын ортуунга чыл эгезинде бээр 2 катап лекция номчан бооп турар, ыныг-даа болза каңгы темага, кажан лекция болган ажылчылар билбейн турар. Парт-организациянын агитаторлары ол-бо черереде орук кылды чорууру ажылчыларын болгаш парторганизацияга быжылган участоктарын чурттакчыларын ортуунга белектер чорудуру РСФСР-нин Дээди Советинде болгаш чер-чер Советтеринде сонгула үзүлгөн бээр чорутпаанар.

Марксчи-ленини теорияны өрөөнүн организациянын мында уттуган. Партия чырымышкынын өрөөн өрөдиге чылыда маназ чыгыс-даа болгаш ажылдаван. Ыччангаш чыгыс-даа ажылдын бодунун билин белиди өрөөнөм. Техниктиг өрөдигенин база организация-ваан.

Партия организациязынын секретары турган Веселовский болгаш орук участогунун начальниги эш Гилев ажыл планынын күстөөнүнүн болгаш коллективте күш-ажылдын салгыла-чурумун багайнын кол чыдаганын хуралга дидим-биле илереди, чугалап шыдаванар. Ол дугайы коммунистер эштер Мартынов болгаш Чирков боттарынын саналында тодарай чугалаанар. Ыраа-уак черереде орук кылдып турар отралга трактор-биле сөөртүп чоруу чыгыс вагонетка кылдып бер орнуга, казак мяш-биле азык сарай кылды берген. Өлге-шыкка ажалда турган ажылчылар индик-хевин кургалып алып, ири ашы-чер ижер чер чотунан берген турарлар. Ында орунар, эштир чоругар чок. Ыччангаш чүгүн боду дүктөр машиналарын чыдакчыларын аржактотуп кырында машиназынын кабиназына хонуп турарлар.

Шуурмакка Тес-Хем району столоваан ажылдап турган. Ындыг-даа болза столоваанын ишти хилди,

кылган чети аман чок багай боорга, ажылчынар негеле кылгара, районун удуруччулары ол столовааны хаап каанар.

Отрадтарда арагалар чорук, ажылчыларын кылган ажылдына наяд бижип бээр саалдар, харын-даа мегелен бижир чоруктар бар. Орук мастери Римский уругучу арагалап турган, ам оон орунда ол ышкы арагыч Лифов ажылды берген.

Партия кежигүнү, орук мастери эш Мартынов ажылчыларга наяд бижип бээр, олар дүң-хүне 28 шак ажылдап кылдыр бижип берип турган. Ажылчыларын талашында күш-ажылдын салгыла-чурумун үрээр чоруктарын ажылчыларын-даа, местком-даа хуралына чыгыс-даа катап чугаалашпайн келген.

Күш-ажылды коммунистик ээ-биле көөр, чаз кижини кижилер талашы-биле партия организацияны база тодаргай ажыл чорутпайн турган.

Эш Гилев Давыдова суурну чурттакчыны Терешин дээрин орта септекини кылдыр хулаш алган. Ол хирезинде, демги Терешин рай-күткөмүн азын ажаап, орук септөөр каңгы-даа ажыл кылбайн, айт-биле бодунга сизген кезип ап, каттаар, мөөгдөөр, мяштар ажылдарын кылдып, ажал-чөлөвөрүн ай саньыда орук участогунан ап турар. Ыччангаш эш Гилев магис-талач Терешини камтап турар-дыр.

Орук тудууну республика эгелели орук участогунга багай дулашпай турар. Эргелелин начальниги эш И. Степанов оруктарын чартырынын болгаш септөөнүн планын багыла-чак, участка берип кааш, оон механизатор-биле хандырынын ду-гайында сагыш човайын турар. Участокка гидростатор, лаш бузар, сорттар септөөр, грейдер болгаш кезалок черек. Ындыг-даа болза эш Степанов, техника чокка участокту планы күстөөнүн баарын биле турла-да, бүтү техниканы орук-тудуу эргелелин берипкени кончуг шын эвес деп, санал бергенер шүтүчүл-дөөн.

Эш Степанов парт-организациянын үсүлүдү турар хирезинде, оон ажыл-даа дулашпайн турар. Оон туржук, ол ажылчылар ортуунга бо чылы чыгыс-даа лекция, белек кылган. Кадрларын кижилер талашы-биле хун бүрү ажылдарын оларга дулажырынын орунуга, оон администрация талашы-биле кижини боду рутунга долтула берип турарын коммунистер шыгымы шүтүчүл-дөөн.

Антрестин төп диспетчер салбырын начальниги эш Терешини болгаш № 2 АТК-нын начальниги эш Зубкова оларын талашында орук участогуну автоматналарын өй-шандык берейн турган Шуурмактын арты кырында орун чартып талашы-биле ажылды саадатканын хуралга демгелдөөн.

Коммунистер партия организациязынын ажылдыда четпестерин илереди, оларын чылдарынын кемчелерин ажылдап кылганар. Бир эвес парт-организациянын чаз сонугуна составы (секретары эш Килин) болгаш өске бүтү коммунистер ажылдын стилин эскертп. Коллективке политиктиг ажылды СЭКП ТБ-нын инов Пленумунун негелдери дүштүр тургара болза, орук участогунун коллектив мурнакчыларын одурунуга кирери тодарай.

Ф. КРОГОВОЙ, СЭКП-нин Кызыл хооромунун бюро кежигүнү.

„Тываны дургаар“ деп документальдыг кинога

Москванын документальдыг кинофильмер студиязын режиссер-оператору Ю. Альдохин удуктан бөлүк «Тываны дургаар» деп өңүт документальдыг кинофильмин тырттырып дозуп турар.

Чурукта: оператор Ю. Альдохин болгаш оон ассистентизи М. Кирюс Тес-Хемнин Шара-Иурга тырттырышкы үзүндө.

Фото А. Авриши.

КНО-нун Кол Ассамблеязынын XVII сессиясында

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-нын корреспонденттери С. Лосов биле М. Сагате-ларын оларын дымчыгып турары бол-за:

КНО-нун Кол Ассамблеязынын XVII сессиязын ажалдан келгенин дөркү хуну Япониянын даштыкы черектер министр Охирани мегелдди-биле эгелен.

Эргени хуралга ниити политик-тиг чугаалжыга үргүлчүлүк турган. Парлаалга төлөөкчилеринин болгаш кижилерин олар чардеринде, хуралдаалар залга кижилер долдуруп олурупкан турган. Совет төлөөнүн баштамы ССР-нин Даш-тыкы черектер министр А. А. Громыхонун сентябрь 19-та чугаалжы-га ундурган саналарын АКШ-тын чааа канчаар көөр ирги дээрин манат турган ол.

Илон төлөө мегелде кылган сон-да доран-на АКШ-тын президентизи Дж. Кеннеди чүвэ чугаалаан.

Президентинин чугаалжыда кол черин делегенин дүштүктүргү чоруу улам ийи чыгарылдырынын. Барын биле Чен чаларын арамдыл харылааларын энжилеринин айты-рыгылар эелен турган. Бодуну чугаалжы эгезинде булуттар бөтүн элзон тарап азын берген деп, президент чугалаан. Ыччангаш чаа дээр илердери ол булуттарын өттү илердери болуп ийи. Ядролук чепекти өлөрө бүдүрери кызыгараар төлөө, кузенишикин-неринин 17 чылдарын дургуула тодаргай баям бир-ле дугайында кылганга бир президент үргүлчүл-дөөн чугалаан. Агаарга, космос дел-геринде болгаш сүт алакта ядролук шенделерин хурт дугайында Керони Совет Эвилели, Англия бол-гаш Каттышкан Штаттар боттарынын арамды чарга. Ол керөгө ам бенин делегенин барык 100 чурта-ры каттышкан.

«Делегей бужар чоруктан ам-даа хостабап, шыгыны чөрүдөөрүн болгаш кристистерин узуу хеле-терги бистери ам-даа бүтү таладан бээрелешпаан турар. Ындыг бол-зада өгүн биле өзүп турар иделер-геи байдалына болгаш элзон оор-жургалды үзүндө таваржын турар-дыр бис. Мээң мында одуржук тур-гара дээрге кристист эвес, а бүр-үрелик демз болуп. Тайбыннын херөгө чаа айымды дугайын азы дайыннын чаа демгестерин дугайын дымнадыр дээш мында кел-бөөн киж мен» деп, Кеннеди үргүл-чүл чугалаан.

Тайбынын үдүп азымынын чүгө чыгыс «драмалыг тиелегер-лерин» тургустуунайн турар деп президент оон мыйн демгелдөөн. Тайбын — ол дээрге боддарын чоруту хууларынын, эрги моонда-ктарын чоруту бустурун хуу, не-дел, ай бүртүгүн чорудуулар, «ыччангаш тайбынын илеп тывары канчан-да бичи болал кылдыр сагынданып туралож. Ол дилеп ты-вымышкынар үргүлчүлүк журулгү-деп, ол мегелдөөн.

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА. КНО-нун Кол Ассамблеязынын XVII сессиязын эргени пленарлыг хуралына ниити политиктиг чугаалжышкына Ли-ляныин премьер-министри болгаш Чехословакияны баа Иранын даш-тыкы черектер министрлер болгаш Югославиянын төлөөкчиси кирш-кен.

Ядролук чепекти шенделерини кезиктеп чорудуу дугайында Москва Керезин чарганына, а ол ышкы ук дугуржулганын тургус-тканы элзон таарымчалыг политик-тиг байдалга чугаалжышкынын бүтү киржикчилер байыр чедирген. Национал хосталымшынын ам-даа чедип алаан удуустарын колониал-дыг хамааралгалыг чоруун узуткаар-ын-биле улам-на кузенишикинниг кемчелер черек деп, Ливиянын премьер-министри онзаап демгел-дөөн. Чехословакиянын даштыкы че-ректер министр Вацлав Давид че-сегенишикин дүштөр талашы-биле комитетте кирин турар 18 куру-нелерин чөвүлдө хуралын эн-не бе-лик дегелде чымылдар дугайында совет саналга байыр чедирген.

Ам быжыг тайбын эвес, соок да-йында кыска чаларын эгелээнин демгелдөөш, Кеннедин мегелдөөн болза, Москва Керезин папаача эвес, а үе болур, оон ужурунда чаа дугу-ручталарын илеп тыварынчег улан-дырган күзенишикиннерин үргүлчү-дөөр онза чугала. Иланга оон чугаалааны болза: «бир эвес ол чар-панын үр-үнелик кады ажылды-жылганын үнелик хуулурун шы-даар болуусу, бир эвес ийи тала-лар ам чаа бүтүрелди болгаш тайбын-ны хандыра дээш тодаргай кады ажылдажылганын байдаларын үнелик дуржулганы тып ап шызар болза, бир эвес «дүңгү чепекти контролдарында ам ол хире дилч болгаш өтүк күрүгүрү болуу болу-усу, ыччаарда баштайгы үдү эвес ол баагыр ол болгаш үр-үнелик ол орукта эгени салып болуп чыгынгин чок».

Боттарынын арамды чөрүдөө-лери болгаш маргылааларын тавар-жышты шитпирлерин орадыгынч-арыне делегенин бүтү курүүлери Каттышкан Штаттарын президенти-ни кыйгырар. Бир эвес Совет Эвил-ели болгаш Каттышкан Штаттар чөр-бөмбүрээни, эи азы-бүрү кезеге-ринде оларын эрге-ажыктары, бот-бодунга удуу чөрүшкө идеологтуг хуулаштыгы, ам-даа бот-боттарынын удуу уландырар оларын ядролук чепектери бар-даа болза, оларынч-арыне бот-боттарынын бот бот-боттарынын болгаш чөпшө-жилген дүштүр турар адырлары бол-за тыптып болур, ыччангаш оон өскө турттар баа-ла кылды болуп бол-байлаан. Оралдажышкынын баш удуу алмыр кажан-даа амыа эгер эвес, чугаалжышкынын чорут-тары кажан-даа дыка орай эвес бол-гаш бо ассамблеянын хун чорумуна кирген маргылаалыг дыка хей ай-тырыларын казын үндөр болгаш оларын чугаалжышкынын стодуны чымылдар черек. Амгы деле-гейге харысалганы мегер билер чорукту бандыкы болза тайбы таарыштырылганын чедип азымын-га чеден чорук болур деп, Кеннеди чугалаан.

Мээң бодат турарым-биле алырга, ядролук кол күртүлөр болуп Кат-тышкан Штаттарга болгаш Совет Эвилелиге онза харысалга—бот-тар болуп болуп мээң чүгүмү колони-алдыг удуустарын удуустарын мурун-га, делегенин өскө чурттарынын удуустарын мурун-га, салгат-чаларын мурун-га харысалга онза-жылганын турар деп, президент мег-делдөөн. «Ол харысалгалыг чөрүк бичкөөнөй салгы, оларын тайбын айдал шитпирлеринин болуулар араларына хей кичтөөнөй салгы-нын бистин ийи чурттарыстан не-геп турар. Бистин ийи чурттарынын боттарынын шериг бөлжөттерин дыка үр-үде улагтырып, боттары-

нын ядролук чепсезин курлавыр-арын, көүдөлдүк баа бо чер делегей кырында бүт-ле амдырады—ки-жи төрөлетенин-даа, дигит болган унуш амдыралы-даа узукап чок кысыр аралымын белидип келген».

Каттышкан Штаттар бодуну чеп-сезик күчүзүн хевээр тургузарын үргүлчүлүк бодат турар деп, Кенне-ди онзаап демгелдөөн. Каттышкан Штаттар «хостуг делегей» дээрин болгаш «бот тодаргайлаанышкынын» принциптерин каңгы-бир «кы-жымлардан» болгаш «семажкын-нерден» камгалаар хуулаштыгы болуп турар дээр аныктыг сымдап-биле президент бодуну ол мегелдөөн үндөшлөөн.

Ам делегей болза «өдоролуг бон-балан, баллистиктиг ракеталдан амы-сүт алакта чоруту атомунг хеле-терден артык илепелдиг чепекти хере-лел турар, ыныг чепек болза тай-бын кады ажылдажылга болур» дээр-ин президент үдүлчөп көргөн.

Делегенин дүштүктүргү чоруу чымылдарынын улам ийи айгыр оруктарына америк чазактын үзөл-боддарын Кеннеди ниити хевирле-ре таймылдаран. Таварыга бол-гашынын амы шын эвес санаашкын-нын түнелинде дайыннын болу боорин чылдары талашы-биле кем-челер дугайында дугуржулгаларын илеп тыварын бистер үргүлчүлүк ужуругу бис деп, президент чуга-лаан. Кол-кол пунктуларга хынал-да черлерин тургузарын киришти-рен, кенертен халдар чорукту чылдарынын талашы-биле кемчелер дугайында дугуржулганы бистер чедип алып журулгусис. «Ядролук чепек-ти замчылып баарин контролда-рынып, кемчелерге хувааттырар ма-териалдарын тайбын согуларга ажылгаарын болгаш чотугу инеле-кчилерин тургускан, чер алакта я-дролук шенделерин чорудууларынч-арыне-биле, ядролук чепсезгенинин эдилер бүдүрери сонсапмын болуп дег улам ийи айгыр кемчелер талашы-биле дугуржулга чедип алы-рын бистер үргүлчүлүк ужуругу бис. Барын болгаш Чен чүктүн арамдыга информациянын эн-не хостуг солчугузынын дугайында дугур-жулгалы илеп тыварын бистер үргүлчүлүк ужуругу бис.

Массагы узулкашкынын чеп-сезон космос делегенин орбитага салып үндүрери чоругулар дугайын, дүштүрүп азымынын эргежок чугулааныга хамаарыштыр Кол Ассамблея бодуну чугаалжы үсүл-дөөн ССР-нин Даштыкы черектер министр А. А. Громыхонун чуга-лаан боддарына Каттышкан Штат-тар «сергон» деп мегелдешпаан, ол талашы-биле-даа дугуржулганы иле-п тыварын үргүлчүлөрүнче Кен-неди кыйгырар.

Бир эвес ССРЭ биле АКШ космос шитпирлерини кады чорудар болза, мичан ажытынар кедерей үдүг-бөдүн араларын президент онза-лап демгелдөөн.

Журналистернин үшкү бүгү-делегей чыжы ажыттыгын

АЛЖИР (СЭТА). Африка дип жур-налистерин бүтү-делегей чыжынын киржикчилерин чайгы хевээр иниг-агаар-бойдуз-биле уткуп а-ган. Эргениндин 9 шак. Алжир портун пародиттар доктор ханзын «Литва» деп теплоход чокшутуап келген. Чазактын албан черлеринин төлөөкчилери, алжир болгаш даш-тыкы журналистер, хей-нигенин тө-лөөкчилери бодуну аалчыларын — журналистерин үшкү бүтү-делегей чыжынын киржикчилерин уткуп алсаптар, олар бүтү беш дил-терден аман келгенер.

Кыска даштанымалдын соонда, чымытын киржикчилери автобустар-га олуттарын эеленкен. Олар баа-тай-ла чурттуг хосталганы дөөн амы-тынн берген алжир патриот-тары хөржүктөн «Эл-алга» хөр-ге барганар. Революциянын мадды-лары Вен миди болгаш Давид Миродтын хөрүнге венек салга-лар.

15 шакта журналистерин бүтү делегей ужуражылганы ажыттыган. Делегенин 56 чурттарында келген, парламенттин 200 хире ажылдакчы-лары элде олуржук турар.

Ужуражылганын киржикчилеринге алжир чазактын болгаш алжир удуустун мурунда национал удуу-туланын министр Белькасем Шер-иф байыр чедирип чүвэ чугалаан.

Ол ышкы, ужуражылганы кир-жикчилеринге совет төлөөнүн баштамы, «Правда» солунун кол редактору П. А. Сатюков байыр чедир-ген. Ол, маалымдыг алжир улуску Совет Эвилелинин удуустарын баа журналистерин мурунда байыр чедирген болгаш журналистерин үшкү бүтү-делегей ужуражылганын киржикчилеринге совет чазак-тын баштамы Н. С. Хрушевтин чедирген байбын үргүлчүлүк алып чакашкыны болуп турар дамчыган.

Бирги илеткелди Франциянын тө-лөөкчиси Робер Бюто кылган. Оон чугаалжынын темазы — «журналист-удуустар арамдыга чугаалжылганын түндөөн».

Дараазындагы хуралга илетке-кчилер: доктор Анджило Дертти (Италия) — «делегенин журнали-стеринин ажыл-херөөнүн байдалы-ры», Хуейн Фахми (КАР) — «кол-ониализмге болгаш империализмге бүтү хевирлерин удуу социалды-экономикалык болгаш культуруг ха-маарышпас чорук, тайбын дээш удуустарын улам хайныгып турар демиселин чырадынага журнали-стерин хуулаштыр». Соалуг илетке-кчилер болгаш Латин Американын айтырылганыга хамаарыштыр ийи-дөрөкчин илеткелдер-биле болган.

Бо ужуражылга Кыдат бодунун төлөөлери чорударына ойтаалап дээрин дугайында дыңдыктын алжирин журналистер бөдү ки-ленбешкин-биле уткан.

Хөл-шыдыраанын тиелекчилери маргылдажып тур

СИЛТИ. СЭТА. Хераженеринин бүтү-делегей хөл-шыдыраа өлчө-дүлүмүн бичи салында СССР-ния командазы Венгриянын шыдыраачы-лары-биле жуурашкан. Делегей чемпиону Н. Гаприндзавилинин (кара-тала) Б. Каракаш-биле ойнамы доо-дулайы артык. ССРЭ-нин чемпиону Т. Загуловская Э. Билякты тилдөөн.

Муртагыда он беш чурттарын командилары киржип турар. Моол, Бельгия, Шотландия, АКШ, Австрия, ФРГ, Монако, Польша. Чурт бурга-тын ийи шыдыраачы киржин турар.

Бирги салгыны артык түндөөнүн ийинди: Польша—Бельгия—2:0, Шотландия—Монако—1:1, АКШ—ФРГ—2:0, Румыния—Австрия—2:0, Голландия — Болгария — 1:5:0, Югославия—ГДР—1:5:0,5.

Хераженеринин команда талашы-биле бирги бүтү-делегей хөл-шыды-раа маргылдамы 1957 чында болуп эркен. Иччаарда тилдөөн ССРЭ-нин команди чедип алган.

(СЭТА).

РЕДАКЦИЯГА ЧАГААЛАР ИНТЕРНАТТЫ АЖЫГЛАЛГА ДҮРГЕН КИИРЗЕ...

Өзү орап салгакчыларын өре-дигезинде болгаш кижидилгенин дугайында Коммунистик партия, Совет чазак удуу хей-нигенин салгып турар. Илангы школарын эки ба-жык-балгатар-биле хандырын, өө-редилгени чыгыс эөлөг-биле чоруд-дар ажылды амдыралга казак-биле боттардын СЭКП-нин Программында тодаргай айтыган.

Партиянын программаларында айты-кан ол тодаргай соргалык боттанды-рыныга таарымчалыг байдалды тур-гугура журулгусис. «Кызыл тууг» эргелелинин удуруччулары школа, ин-тернат тудууларынын планын өй-шанда күстөөнүн кочкап кичтөөн ийи салып турарлар. Кызылдын Ленин кудумчуунда тудуп турар 300 орунуг интернат тудуу № 3 тудуу участогунун тудуулары 1961 чылдан эгелеш, 1962 чылдын июнь айда тудуп доосканар. Туду-гун артык будуула болгаш шукату-ра ажылдарын № 4 тудуу участогу күстөөнү хуулаштырар. Мичалаа-даа ол участок интернаттын иштигиде будула ажылды ам-даа булуп эгелеш-төөн. Оон монжж ажылын амыа чедир дооспаан.

Ол хиреде, амгы үеде интернат туду-унда чыгыс-даа бригада ажылда-вайн турар. Ында ажылдап турар, Ленин орденниг мурнакчы тудужуг Василий Бушевтин чугаалап турары болза:

— Мында чыгыс-даа бригада ажылдавайн турар. Чүгө мен чаас-каан чамкышын эвес кылдынган вентиляторларын эзе кылдып турар мен. Вентилятор турар ханада чам-лык үттерин кылбайн ара каапкан.

Ол үттерин өр дээш шукатуулар каан хандаларын катап утуп, үрел-ген турарым бис—дур ийи.

В. Бушев бир хананын шукату-разын бузуп, чаа үт өр деп турда ужурашкан бис.

Оон уламчылааны болза: — Бо туугуну сентябрь 5-те дү-жаар деп сомбырга бижээш, азып каан турган чүвэ, ол ам чогуд. Шко-лаа өрөдиге эгелеш-дир, күрүн